

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 100 K, félre 80 K, hetente 40 K, egy hóra 18-20 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolós szerkesztő:

ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-egyesület hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Szemle.

A szociáldemokraták folyton szerepelnek a parlamentben. Nap-nap után beszél egy-egy szociáldemokrata képviselő, mindenféle gazdasági dolgot összehadarnak. S akarmennyire igyekeznek, valódi arcukat együtt, fölforgató szándékaikat is elrejtve, azért nem tudják magukat megtagadni.

Eddám szereplésük során, jülhet pár hete csak, hogy összeült az új nemzetgyűlés, már láttuk a piros székfűs bevonulást a Háza; láttuk a hitvallást az internacionálisizmus mellett, a piros székfű és a kereszt egyenrangúsítását, az emigrált vörösek visszakívánását. Nagy szentelőn Garamit a magyira magasztalták, hogy Magyarországba őt helyezték. Most legutóbb pedig tíz-tíz pontba szedett követeléssel állnak elő. E pontok is veszedelmes demagog stílusban, zsidószociáldemokrata recept szerint lettek összeállítva. Kívánatos, megvalósítható, de nagyjából, a jelen körülmények szerint, lehetetlen dolgok pontokba szedése tíz-tíz pontos határozati javaslatok. Új és súlyos adókat kívánnak kárón a mezőgazdákra, ellenben követelik a munkásság szabad szervezkedését, hogy akkor sztrájkolhasson magasabb béremelésért, amikor neki jól esik.

Az egész javaslat olyan színezetű, mint ha mindenkin segíteni akarna. A kommunizmusból jól ismerjük ezt a mindenkin segíteni akarást! Még mindig a fülünkben cseng a sokat hangoztatott nagyhangú frázis: A szociális termelésből fakad a jólét! De a nép majdnem éhenhalt, csak a népbiztosok és bandájuk pészgözött és bővelkedett minden jóban.

Mind ezekből azonban világos az, hogy a szociáldemokrata képviselők, ha nekünk nem tetsző módon is, de dolgoznak s erőlködnek szigoruan egységes terv szerint.

Nem igen örülhetünk ennek! Nagyon elszomorító tény, hogy a Keresztény Magyarországon, a parlamentben, tehát országos, sőt még ennél is nagyobb nyilvánosság mellett, így szerepelhetnek nemzetünk sirásói. S hogy a kép még tragikusabb legyen, a keresztény képviselők egymás ellen heccelődnek és akad keresztény képviselő, aki kijelenti, hogy örül annak, hogy a szociáldemokraták bekerültek a parlamentbe.

„Ezenka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Anglia Németországot védeni akarja.

Bécs, júl. 13.

Anglia Németország fizetéseire nézve elég biztosítékot lát a német vármokban. Ezért Anglia három éves moratóriumot akar adni Németországnak. Lloyd George, Poincaré és Schanzer olasz külügyminiszter legközelebb erről fog tárgyalni Londonban.

Erdély is ünnepelni fogja Petőfit.

Kolozsvár, júl. 11.

Petőfi száz éves születési évfordulója alkalmából az erdélyi magyarság Segesvárott fogja Petőfit ünnepelni. Ide fog fölvonulni július 29-én a kolozsvári, brassói és a székelyudvarhelyi kulturális egyesület és az egész Székelyföld nagy tömege.

György herceg hazamehet Szerbiába.

Bélgárd, júl. 13.

Sándor szerb király, bátyja, György herceg hazautazása elé Passies miniszterelnökkel egyetemben, számos akadályt gördített. Most azonban úgy látszik, mégis megengedik György herceg hazautazását.

A német jóvátétel csökkentése.

Páris, júl. 12.

A párisi lapok jelentik, hogy a jóvátételi bizottság francia tagja, Dubois, hozzájárult ahhoz, hogy a júliusban esedékes német kölcsönt 50 millióról 32 millióra csökkentésék.

Óriási robbanás Hamburg mellett

Hamburg, júl. 12.

Hamburg mellett, Cuxhavenben nagy robbanás történt. A környéken és Hamburgban valamennyi táviró- és telefonkészülék megromlott és több helyütt felszakadtak a vasuti sínek is. Hamburg és Cuxhaven között megszakadt a vasuti összeköttetés. Az aknarakárban 200 ember volt a robbanás idején. Ezek valamennyien megsebesültek, sőt többen meg is haltak.

Kommunista erkölcsök.

Bécs, júl. 13.

A szociáldemokrata bécsi városi tanács rendeletét adott ki, amely szerint a jövőben tilos az elemi és polgári iskolákban a szokásos tanítás előtti és utáni ima elmondása.

A nemzet pátriárkája,

gróf Apponyi Albert, szombaton mondott beszédében fegyverszünetet ajánlott.

A Ház minden egyes tagja azt tegye — mondta —, ami az ország érdekében áll és az országnak hasznára válik. Nekem pártom nincs, egyedül állok. De ha valakinek tanácsot adhatok, aki halgat is rá, azoknak a súlyos ellentéteknek ellenére, melyek köztem és a kormány között vannak, csak azt mondhatom, hogy hajlandó vagyok fegyverszünetet kötni és a mai nehéz viszonyok között, a kormányt támogatni.

Nagy szó ez gróf Apponyi ajakáról. Hisz ő is expónált vezére a legitimista politikának, a választások alatt ő is együtt küzdött a kormány ellen.

Miért nem mondotta ki ezt a szót Apponyi Albert a választások kezdetén? Miért kellett akkor farkasszemét nézni és egymásra fogat vicсорítani kormánynak és ellenzéknek? A nagy gyűlölködés szépen besegítette a zsidóság és a munkásság még mindig nemzetközi alapon álló részének embereit a parlamentbe. Mennyivel boldogabb most az ország, hogy azok az éles hangú vitaközlések a királykérdésben elhangzottak?

Véleményünk szerint a királykérdést sem vitaközlések, sem izgalmas beszédek, sem marakodások el nem intézhetik. Mindennek eljön a maga nagy ideje. A királykérdést is annál inkább lehet majd a nemzet javára és megnyugvására elintézni, minél inkább összefognak az ország lábraállítására azok, akik a jelen időben akár tudásuk, akár a nép bizalma, akár állásuk révén erre hivatottak.

No de hagyjuk a viszálykodással teli közelmúltat! Az egymáshoz közeledés, a nemzet érdekében való együttes munka még mindig nem késő!

Nagyon különösen hangzik Apponyi ajakáról: Nekem pártom nincs. Igazán különös, hogy a nemzet és a pátriárkájának nincs partja! Ez azonban Apponyi politikáját állandóan kísérő tünet s talán abban leli magyarázatát, hogy nem mindig a kellő időben mondotta ki döntő szavait.

De ha nincs is partja a nemzet pátriárkájának, most kell, hogy legyen! Kell, hogy elfogadják szavát, tanácsát mindazok, kik az ország és népének javát akarják.

Támogassa mindenki a kormányt, de viszont a kormánynak legyen igazi keresztény, nemzetmentő programja. S ha az összes keresztény erők összefognak, reméljük is, hogy lesz.

A viszálykodás, a szükségtelen harc, heccsek, csak fölösleges idő- és energia-pazarlások.

Elég szomorú, ha a jelen időkben azt kell hangoztatnunk, hogy a keresztény vezeték és honatyák tanuljanak a szociáldemokrata képviselőktől. Amilyen vad fanatizmussal és kitartással egyöntetűen sorompóba állanak veszedelmes, kivételesen rögeszméikért, ép olyan tüzzel, lelkesedéssel, egymást megértve küzdjenek a keresztény képviselők a keresztény Magyarorszáért.

Kíváncsian várjuk tehát Apponyi felszólításának eredményét. S előre is a keresztény nemzeti munka elhiességének tartjuk, aki az utolsó órában elhangzott józan felhívást nem követi.

Jól mondotta gróf *Andrássy Gyula* is, hogy vulkán fölött táncolunk most. De abban nincs igazsága, hogy ennek az állapotnak a mostani kormány az oka. A mostani állapotoknak a háború elvesztése, a forradalom, a kommunizmus és és román megszállás az okai. Akárki lenne a kormányon, ezek az állapotok nagyjában, ugyanazok volnának. Nem helyeselnék mindenben a kormány eljárását, de mégis ki kell jelentenünk, hogy *Andrássy* nyilatkozata csak demagógia, mellyel könnyen lehet igazolni, hisz a nélkülöző, ideges tömeg erre mindig könnyen kapható.

A józan megfontolás mérlegén *Apponyi Albert* fegyverszünetet ajánló szavai súlyosabbak, mert ha mindjárt egyéni önmegtagadással, de a nemzeti, a keresztény Magyarország sorsát tartják szem előtt.

Mi lesz a kisbérletekkel?

Humánus intézkedések.

A haszonbérlet hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvaik, vagy oly földművesek, akik a törvény szerint földhöz juttathatók, amennyiben mezőgazdasági haszonbérlettel bírnak s ennek területé meg nem haladja a 20 kat. holdat, nyugodtak lehetnek. Ugyanis haszonbérletük az 1923. év március 31-ike előtt különben lejártó terminus mellőzésével, a következő gazdasági év végéig meghosszabbodik.

Nem hosszabbodik a haszonbérlet ott, ahol a földbirtokreform kapcsán már megtörtént a földhöz juttatás. *Itt e helyen felhívjuk ama szövetséges községeknek, melyek még az igényelt földekhez hozzá nem jutottak, ügyük állásáról bennünket feltétlenül értesítsenek.* A gazdasági felügyelő kiszállását a szövetség központjának jóelőre jelezzék. Ahol ezt tenni elmulasztották, ott eddig még mindig a község bánta meg.

A fent említett haszonbérlet akkor sem hosszabbodik, ha a haszonbérlet a haszonbérbeadóval, az utóbbihoz a községi eljárás útján intézett felhívására, az előjárás által kitűzendő 15 napi határidő alatt nem közli, hogy a haszonbérletet megtartani kívánja.

Irányadó főbb rendelkezések ez ügyben még a következők:

A haszonbérbeadó kérheti a meghosszabbodó kishaszonbérletnek a gazdálkodás célszerűbb vitele okából szükséges áthelyezését is, birtokának más oly részre, mely a kishaszonbérlet gazdálkodására nem hátrányosabb.

A haszonbérre vonatkozólag, ha csak más megállapodás, vagy törvényes rendelkezés nincs, az 1921—22. gazdasági évre megállapított ár marad érvényben.

Méltányos okokból a haszonbérlet aug. 15-ig a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságánál, a meghosszabbítás mellőzését is kérheti. Viszont ez az albizottság kimondhatja a meghosszabbítás mellőzését a haszonbérlet ellenére is.

A legelőterületekre ugyanezen intézkedések az irányadók.

Részes művelésre eddig kiadott földek a megfelelő határidő alatti jelentkezés esetén az 1922—23. gazdasági évre is kiadandók és pedig nem rosszabb feltételek mellett.

Nemzetgyűlés.

A parlamentben újra divatba lesz a pontatlanság, a tavolmaradás. Mikor az előírt órában az elnök megnyitja a gyűlést, a padsorok egészen üresek. A folyosókon is aig lézeng valaki. Hát ez az a nagy munkakedv? Bezzeg, kün a nép előtt egészen más szavaltak a honatyák.

A hét politikai eseménye különben az, hogy *Apponyi* fegyverszüneti ajánlatát az egész ellenek megértően fogadta.

Andrássy szerint most már csak a kormány további lépésétől függ, hogy a gazdasági fegyverszünet tényleg valóra váljék.

Ernst Sándor Apponyi beszédjéről a következőket mondotta: *Apponyi* mindenképpen mérsékelt és megmondott beszédet mondott, ez a beszéd azonban sajnos, abban csúcsosodott ki, hogy a mai Magyarországon kevesnek és fejlesztendőnek tartja a demokráciát.

A szociáldemokrata képviselők közül *Farkas István* is bemutatkozott.

Farkas is hazakivánja az emigránsokat.

Farkas István: A szociálmunka az utóbbi időben mindenütt a nemzeti előrehaladásnak és fejlődésnek gyorsabb tempót adott és mindenütt a civilizáció, a kultúra cékjait szolgálta.

Szűj Bálint: Akárcsak Bécsben! (Nagy zaj.)

Farkas: Az emigránsok között is vannak olyan tisztességes, becsületes emberek, (zaj) akik egy eszméért egész életükön át önzetlenül küzdöttek. Olvastam tegnap egy újságban, hogy lelki kényszer alatt cselekedtek emberek. Hát akkor mit szólnak önök azokhoz, akik ideálokért küzdöttek és az ideálok folytán cselekedtek lelki kényszerben? Meg kell szüntetni az emigrációt és olyan amnesztiát kell kiadni, amely kiveszi lábuk alól a talajt.

A *Farkas* eivtárs súlyos tévedésben leledzik az emigráció dolgában. Akik kiszöktek Bécsbe, azok a megérdemelt bűnhődés elől menekültek. Ami pedig az ideálokért illeti, a kommunista ideálokért lelkesedni nagyon beteg dolog, s az ebből táplált lelki kényszer tulajdonképp gazemberség, vagy mindenre kapható nagyfokú sivákság. Ilyen elemekre pedig nincs szüksége az országnak. A szociálmunka áldásával is torkig vagyunk már.

A Somló hegyen

a somlóvásárhelyi oldalon egy 2^{1/2} kat. hold nagyságu szőlő az idei természettel együtt eladó. Az egész terület termő földkével beültetve, s van rajta egy kőből épült 2 nagy szobából, konyhából és pincéből álló présház. Érdeklődni lehet Schmidt Károlynál Középszikáz.

A nagy drágítás boszorkánykonyhájából.

Az eddigi módszer szerint csak a tönkremenés lehetséges.

Tudósok közül is sokan török a fejüket az örök mozgó — a *perpetuum mobile* súlyos problémáján.

Ami a tudósok nem tudtak felfedezni, megteremtette a lehetetlen fizizet. A folytonos drágulás ugyanis a folytonos, állandó körforgás (tragikus vagy komikus?) képét mutatja.

Amíg mindenki — a kormány épügy, mint intézmények, avagy egyesek — azért drágít, mert más is megdrágult, addig az esés törvényei szerint, napról-napra nagyobb sebességgel zuhanunk a nyomorúság elszegényedés tátongó örvényébe.

Nézünk csak ezt a képet közelebbről.

A kereskedő a valutáris differenciák miatt, meg a súlyos vámok miatt drágít. Az iparos azért drágít, mert a szükséges kellekeket drágábban vette a kereskedőktől. Mivel drágább a ruha, a kereskedelmi s iparcikk, drágább a munka is, a munka drágultával drágább a kenyér is. Mivel a kenyér drágább, több fizetést kell adni a tisztviselőknak, munkásoknak stb. Mivel nagyobb a fizetés, az államnak is több a kiadása, tehát több bevétele, vagyis nagyobb adókra van szüksége. Mivel nagyobb az adó, a kereskedő újra drágítani fog; ezt követi a drágításban automatice az iparos, a munkás, a földműves stb.

Igy megy ez örületesen tovább.

Most pedig lássunk más esetet. A közlekedési miniszter például kijelenti, hogy a mai állapotok mellett lehetetlen az ellátatlanoknak csupán a legszükségesebbre apasztása. Így pl. ha ily módon a vasutasokat kikapcsolnánk, akkor a vasutasoknak nagyobb fizetést kellene adni, hogy azonban ez lehetséges legyen, föl kellene emelni a vasuti tarifákat. A tarifaemelés pedig csak növelné a drágaságot.

Mégis mi fog történni? A miniszterelnök a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában bejelentette a vasuti tarifák várható felemelését.

Márciusban emelték utóljára a vasuti tarifát. A nyomában megindult a drágítási körforgás. Most szeptemberre újra várható ugyanez. Drágít a vasút, utána drágítani fog a kereskedő s utána az egész sorozat...

Ki itt a hibás? A drágítókra behozták a botbüntetést, de senkit meg nem botoztak; talán ép azért, mert mindenki, az állam is, ép e körforgás folytán, árdragító.

A felelősség mindenesetre a kormányé. A parlamenti drágasági bizottságnak, ha rendet akar teremteni, e körforgást meg kell akasztania. Mert ha csak tarifaemelésekkel, új adónemek eddigi módszer szerinti kigondolásával akarnák a drágaságot megszüntetni, azt csak még nagyobbá tennék.

Manapság a legtöbbet azon nyerne a kereskedők, hogy eldugják az arukat, abban a biztos tudatban, hogy az még drágább lesz. Az ezekhez hasonló jelenségekre kell első sorban a törvény egész szigorával lecsapni. Mert a folytonos drágulásnak az emberek aljas nyereszédesi, munkanélküli meggazdagodási vágya az oka.

Itt a baj gyökere. Erre tegye rá a drágasági bizottság határozott erővel a fejszét.

—y—s.

Hirdessen
a „Dunántúli Hazánk”-ban

A „Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség” munkában.

A „Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség” most is úgy, mint amikor megalakult, emberfeletti erővel és kitartással dolgozik községeinek érdekében. Munkájának majdnem mindent meg van az eredménye. Az 594 község közül alig akad néhány, hol a „Keresztény Kisgazda- és Földmives-Szövetség” központja által kikért Országos Földbirtokrendező Biróság kiszállása kedvező eredménnyel ne járt volna. Az Országos Földbirtokrendező Biróság újabb a következő mezőgazdasági földbirtokokra rendelte el a megváltási eljárás lefolytatását.

Gróf Erdődy Sándor és Batthyány Tamásné grófnénak Pápasalmon község határában fekvő mezőgazdasági földbirtokára.

Báró Biach Mihály és a szombathelyi püspökségnek Ótő község határában fekvő mezőgazdasági földbirtokára.

Az Országos Földbirtokrendező Biróság az 1920. XXXVI. t.-c. alapján hozott jogerős ítéletével Cziráky György gróf birtokainak Kenyeri község határában fekvő ingatlanából összesen 190 kat. hold 771 négyszögöl kiterjedésű részre vonatkozóan fentnevezett birtokos és Horváth József és társai kenyeri lakosok közt létrejött egyezséget jóváhagyta.

Cziráky György gróf birtokosnak a csöngei ingatlanának 2900 négyszögöl kiterjedésű részére vonatkozóan nevezett birtokos, valamint Gyurátz János és társai csöngei lakosok között létrejött egyezséget és ezzel kapcsolatban ez utóbbi egyezségben kitett fenti ingatlanrésznek ház helyek céljaira leendő megváltását kimondta.

HIREK.

— **A lejáró mezőgazdasági kis-hasonbérletek kivételes meghosszabbítása.** A következő gazdasági év végéig meghosszabbították az 1923. év március 31-ike előtt különben lejáró minden mezőgazdasági hasonbérletet, amennyiben területe a 20 kat. holdat meg nem haladja s a hasonbérleti hadirokkant, hadiözvegy, hadiárva, vagy oly földmives, aki az 1920. évi XXXVI. t. c. szerint is földhöz juttatható. Nem hosszabbodik meg a hasonbérlet ott, ahol a földbirtokreform kapcsán már megtörtént a földhözjuttatás, továbbá, ha a hasonbérlet a hasonbérteadóval az utóbbihoz a községi előjárás útján intézett felhívására az előjárás által kitűzendő 15 napi határidő alatt nem közli, hogy a hasonbérletet megtartani kívánja. A hasonbérteadó méltánylást érdemlő okok alapján a meghosszabbítás mellőzését kérheti augusztus 15-ig a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságánál. Kérheti a hasonbérteadó a meghosszabbodó kis-hasonbérletnek a gazdálkodás célzertűbb vitele okából szükséges áthelyezését is, birtokának más oly részére, mely a kis-hasonbérteadó gazdálkodásra nem hátrányosabb. Más megállapodás, vagy törvényes rendelkezés hiányában a hasonbérlet által az 1921—22. gazdasági évre megállapított hasonbérletet fizetendő.

— **A mezőgazdasági hasonbérletek szabályozásának módosítása.** A hivatalos lap egyik legközelebbi számában jelenik meg a kormány újabb rendelete a mezőgazdasági hasonbérletekkel kapcsolatos rendelkezésekről. Eszerint a „fizetendő” hasonbérlet bizonyos mennyiségű terményeknek a hasonbér esedékességének napja szerint igazodó

mindenkori pénzbeli egyenértékben megállapítani. A felek a hasonbérnek terményegyenértékben való megállapítására irányuló igényüket a még jogerős határozatba be nem fejezett bírói eljárás során is beterjeszthetik. Azon hasonbérleteknél, melyeknél a gazdasági év 1923. április 1-je előtt végződik, a folyó gazdasági évre járó hasonbér újabb megállapítása iránt szintén terjeszthető elő kérelem. Az 1920. december 31. után kötött hasonbérleti szerződésekben megállapított hasonbérnek újabb megállapítását kérni nem lehet. Ugy a hasonbérlet, mint hasonbérteadó elállhat a hasonbérlettel, ha a bíróság által terményegyenértékben megállapított hasonbér azon terménybeli egyenérték 40%-nál nagyobb, illetve kisebb, mely megfelel a szerződés megkötésekor érvényben volt hasonbér akkori árák szerinti terménybeli egyenértéke 40%-nak. Az elállás azonban csak a jogerős bírói határozat hozatalát követő gazdasági év végére történhetik. Végül az érvényben lévő hasonbér és a bíróság megállapítani kért hasonbér összegének különbözete után külön eljárási költség címén a felek által eddig a bírói eljárás megindítása alkalmával fizetendő 5%, a rendelet életbelépte után 3%-ra mérsékelte.

— **Óriási szárazság mindenfelé.** A hosszabb idő óta tartó szárazság miatt a gazdátársadalom súlyos aggodalommal néz a bizonytalan jövő elé, mivel a jelenlegi időjárás nemcsak hogy nincs hasznára a kapás vetemények kvalitására és mennyiségére, hanem minden bizonnyal káros a hatása. A földmivelésügyi miniszteriumban a terméskülátások felől és a következő információt adták: „A hőség és a szárazság, amely már hosszabb idő óta tart, igen veszedelmes — különösen az utóbbi öt nap — a kapásokra. A kukoricának, a dohánynak, a krumplinak és még a szőlőnek is esőre volna szüksége. Ha a jelenlegi időjárás hosszabban húzódna el, úgy az az országok jelentékeny kárt okozna. Természetesen ez nemcsak a vetemények mennyiségére, hanem azoknak minőségére is vonatkozik. A beérkezett jelentések szerint a hőség és a szárazság országos jellegű, sőt az időjárási viszonyok majdnem egész Európában hasonlóak.”

— **Emelkedik a bor ára.** Néhány nap óta igen meglepő a borspiac. Az Ausztriával kötött árucseregyeménnyel napról-napra újabb áremelkedést von maga után. Nemcsak Ausztria kereskedői, hanem más külföldi vevők is érdeklődnek már a magyar bor iránt. A legutóbbi napokhoz képest a bor ára átlag 10—20 koronával, sőt helyenként többel is emelkedett. Nagyon keresik különösen a somlyó- és tokajvidéki borokat.

— **Jó átlagos burgonya- és vöröshagyma termés várható.** Bud János dr. közéleti-mezőgazdasági államtitkár ma reggel visszérkezett a fővárosba. Vidéki útján különösen a burgonya-, hagyma- és a zöldségtermés mennyiségét vizsgálta meg s a Közéleti-mezőgazdasági Tanács legközelebbi ülésén tesz jelentést tapasztalatairól. Értesítésünk szerint a vezetése alatt működő bizottság jó átlagos termést remél a burgonyából és a vöröshagymából is.

— **Ki fizeti a forgalmi adót?** A budapesti kir. büntetőtörvényszék, mint fellebbezési bíróság, érdekes döntést hozott a forgalmi adó fizetésének tárgyában. A jelen esetben üzleti felek elmulasztották a forgalmi adó fizetésének kikötését szerződésbe foglalni. Az ítélő tábla kimondta, hogy a forgalmi adó, mint fogyasztási adó, kikötés hiányában mindenkor a vevő által a vételáron felül külön fizetendő.

— **Érseki tanítónőképző Esztergomban.** Az Esztergom-vizvárosi Irgalmasnővérek zárdája által létesített tanítónőképzőnek Csernoch János dr. bíboros-herceggel az érseki címet adományozta. Az új intézetnek így módon a teljes címe: Az Esztergom-Vizvárosi Irgalmas Nővérek Érseki Róm. Kath. Tanítónőképző-Intézete. Az új intézet két osztállyal nyílik meg szeptember 1-én. Felvételre máris szép számmal történt jelentkezések.

— **A külföldi táviratok díjának fel-emelése.** Az osztrák táviratigazgatás legújabb díjmérséklésére, valamint a magyar korona újabb árfolyámsüllyedésére való tekintettel a Magyarországból Ausztriába, Csehországba, Szerbiába és Romániába szóló táviratoknak szódiját július 15-étől kezdve a közönséges táviratok után 10 koronában, kedvezményes hírlaptáviratok után 5 koronában állapította meg a posta igazgatósága. Díjminimum táviratonként 100 korona.

— **Beiratkozások a szegedi egyetemen.** Szegedről jelentik: A M. Kir. Ferenc József Tudományegyetemen az 1922—23. tanév első felére a beiratkozások szeptember 1-től 12-ig tartanak. Az első évben beiratkozók részére a beiratkozási idő szeptember 9-től szeptember 15-ig tart. A kérvények augusztus 1. és 31. között adandók be az illetékes kar dékánjánál. Egyébként az illetékes karok dékáni hivatalai nyújthatnak a beiratkozás felől részletesebb felvilágosításokat.

— **Szerencsétlenség a nyomdában.** Könnyen végetessé válható szerencsétlenség történt folyó hó 11-én délután a lapunkat előállító pápai főiskolai könyvnyomda géptermben. Svendor Károly gépmester a mozgásban levő gépben valamit igazítani akart, miközben a gép balkeze felé kaptatva azt formálisan ketté szakította. A súlyosan sérült szimpantikus fiatalembert az Irgalmasok kórházába szállították.

— **Tűz a győri posztógyárban.** Győről jelentik: Vasárnap éjjel 12 óra tájban tűz ütött ki Richards Richard posztógyáros győri telepén, a gyapjutépő osztályban. A tűzjelzés nagy riadalmat keltett a városban, mert a telepen milliórdokra rugó gyapju és készanyag volt felhalmozva. A veszedelem színelhelyére azonnal kivonult a tűzoltóság és egy órai megfeszített munkával sikerült a tüzet elfojtani. A kár így is 8—10 millió koronára tehető. A tűzvizsgálatot hétfőn tartották meg s az alkalmával megállapították, hogy a tűz öngyulladás folytán keletkezett. A gyár folytatja üzemét.

— **Vigyázzunk a cséplésnél a szemtermésre.** A mai meglehetősen tökéletes és gyors motorcséplőgépeknél igen jelentékeny szemtermés marad a szalmában és törekben. Szakértők becsülése szerint a cséplésnél 2—3 százalék, rossz karban levő, szakszerűtlenül kezelt gépnél pedig 8—12 százalék nem kerül a magtárba, hanem széthull a törekben és a szalmában. E veszteség okai az e kérdéssel foglalkozók a következőket mondják: a dob tág beállítása, a vezető lécek kopott volta, a dob csekély fordulatszáma; éretlen, nedves gabona; a kék nem kellőleg szétbontva jutnak a dobra; az etető hanyagsága; a szalmarázó gyors működése; helytelen nyílás törekrázó és rostafelületek; a szelelő tülerős légáram s. b. Mindezek indítják a géptulajdonos és csépléző gazdákat arra, hogy a cséplőgépeket cséplés előtt jó géppéssel hosszalkendbe s cséplés alatt állandóan figyeljék a száma, polyva és törek minőségét. Ha szemek akadnak benne, akkor haladéktalanul hozzáértő gépészhez kell fordulni.

— **Tíz korona a korlát-jegy.** A városi tanács legutóbbi ülésén a heti- és országos vásárookra a korlát-jegyek árát lovak és szarvasmarhák után 10 koronában állapította meg.

— **Leesett a székérről.** Kedden este 9—10 óra között Horváth József pápai lakos zsindeiyt fuvarozott be az állomárról. Mikor a Tiroi melletti Sörház-utcába ért, hol az út hirtelen lejt, a kocsi nagy gyorsasággal megindult s a szerencsétlen ember a székérről a kerekek alá került. Súlyos sérülésekkel az Irgalmasok kórházába szállították.

— **Nagy zöldségleteleket létesítenek Csaba környékén.** W. Weibull svéd nagybirtokos a napokban Csabán járt, ahol a környékbeli gazdaságokat tanulmányozta. W. Weibull svéd nagybirtokos és magkereskedő azt ajánlotta a magyar gazdáknak, hogy nagy területen termeljenek mindenféle zöldség- és elsősorban pedig lucernamagvakat. Svédországban ugyanis nem tudnak jól beérni ezek a magvak s így kénytelenek importálni. Eddig Oroszország szállította a kívánt mennyiséget. A svéd nagybirtokos kijelentése szerint a magyar magvak minősége igen elsőrendű. Mint ertesülünk, most már bevezetett tény, hogy a nagybirtokos az arra vállalkozó gazdákkal nagy termelési telepeket létesített.

— **Az alma etetése sertésekkel.** Az erőt apró alma természetesen jó sertéstakarmány. Tápértéke a takarmányrépa, cukorrépa között van. A sertések szivesebben eszik is jobban emésztik főve, mint nyersen. Az etetésnél 100 kg. élő súlyra 6—8 kg.-ot számíthatunk, illetőleg annyit, amennyit a sertés jóízűen fogyasztani tud.

— **Fel akarták gyújtani a zalaegerszegi internáló tábort.** A Zalai Közlöny jelentése szerint pár nap előtt tűz ütött ki a zalaegerszegi internáló tábor egyik barakjában. A tüzet sikerült eloflani, mielőtt nagyobb pusztítást okozott volna. A vizsgálat — a lap híradása szerint — megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta, egyik barakhelyiségben ugyanis meggyújtottak egy szalmazsákot, amely azonban törmelék szalmával volt megtömve s így a tűz lassan terjedt, bár a „szakavatott” kezek abban az időpontban végezték a gyújtogatást, amikor az erős széláram a baraktábor épülettömbjei felé fujt.

KÖNYVISMERTETÉS.

Dr. Bittera Miklós: *Növénytermesztés tan.* I. rész. Budapest, Pátria nyomda. 1922. Az utóbbi években nálunk nagy szükséglet nyilvánult meg, egy az általános és különleges növénytermelést tárgyaló munka iránt. Ép ezért az Országos Magyar Gazdászati Egyesület elhatározta ily könyv megírását. Dr. Bittera m. kir. gazdasági akadémiai tanárt bízta meg e nagy és fontos munkával. Dr. Bittera derekasan meg is felelt e megbízatásnak s az első kötet, az *Általános Növénytermesztés tan* már el is hagyta a sajtót. E könyv gazdasági akadémiai hallgatók vezérkönyvéül készült, de mindenki haszonnal forgathatja, ki a növénytermesztés iránt érdeklődik. Ez I. rész 256 oldalon roppant bő anyagot ölel föl a következő beosztással: Általános növénytermelés. Teljesítés és telekjavítás. — Talajművelés. Talajművelés kézi és fogatos erővel. Motoros talajművelés. Talajművelő rendszerek. Trágyázás. Vetés és ápolás. A vetőmag. A vetés mélysége. Ápolás. Védekezés az időjárás viszonyosságai ellen. Fagykár. Aratás és betakarítás. Mezőgazdasági kísérletiügyi intézmények.

Tőzsde.

(Nyitás.)

Valuták:

Zürichben 100 magyar koronáért 0-37 svájci frankot fizettek.

Napoleon: 5000.	Francia frank: 100-50.
Dollár: 1335.	Lira: —
Német márka: 284	Szokol: 32.75.
Rubel: —	Lei: 7.75.
Svájci frank: —	Dinár: 15.50.
Lengyel márka: —	Osztr. korona: 5.95.
Ezüst korona: 115.	

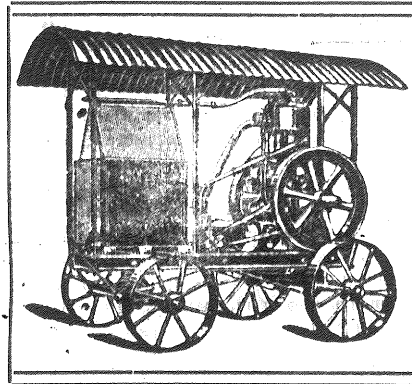
Terméngyőzsde:

Buza, tiszav.: 5100.	Tengeri: 4450.
Buza, fejérm.: 5150.	Köles: —
Rozs: 4000.	Korpa: 3000.
Sörépa: 4300.	Bab: —
Zab: 5400—5500.	Takarmányrépa: —

Alapfőnököse: Zsély Sándor.

Pápa, 1922 Főiskolai könyvnyomda.

Legújabb képeslapok Kis Tivadarnál.

ELADÓ

egy 2 1/2 lóerős motor hozzávaló cséplőgéppel, szelelő rostával és szíjjáratall. Kifogástalan állapotban van s azonnal üzembe hozható.

Illés István gépésznél Nemesgulácson.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betörés-és-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más részlegénél érvényben levő biztosításokat is teljes felelősség mellett vállal.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., feleml.

Főnökségi irodák: Budapest, Győr, Debrecen, Szendehely, Szombathely, Kaposvár, Szekesfehérvár, Székesfehérvár, Pécs, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Cegléd, Kecskemét és Pápa.

Hofherr-Schranz Clayton-Schulteworth
kerületi vezérképviselője.

Raktárról szállítok:

Gőzgépet	Szívgépmotort	Gépszijjat
Darabot	Benzinmotort	Gépolajat
Méregot	Villanymotort	Ponyvát
Benzint.	Hengerszékot	Gvantát.
	Klingeritet	

HÜTTER VILMOS

Telefon 121. sz. PÁPA Fő-tér 17. sz.

„Lister” angol motorok
magyarországi képviselője.

Mérnöki és ingatlanforgalmi iroda.

Jutányosan és felelősséggel végzünk mindenféle mérnöki munkát.

Házhelyek kiosztását, vitás határok rendezését, birtokok felmérését, parcellázásokat a földbirtok reform törvény alapján.

Építkezések és átalakítások tervezését ellenőrzését, ingatlanok értékbérséget.

Ingatlanok adásvételét az Országos Földbirtokrendező Bizottságnál levő engedélyünk alapján felelősséggel közvetítünk.

Modern két és háromszobos lakóház magas földszint, szép nagy gyümölcsös kerttel, beköltözhető lakással 800.000-ért azonnal megvehető.

Kis gazdasági házak 140—260.000-ig eladók.

Bérházak 4 és 3 szobás lakásokkal, (beköltözhető) eladók 800.000-tól 4 millióig.

400 m. holdas birtok felszereléssel Dunántúl jutányosan megvehető.

Nagy kert belsejében gazdasági épületekkel eladó.

Kávéház és szálloda vidéken, lakással, felszereléssel megvehető.

Szőlőt, birtokot, lakóházakat, bérletet, malmot megvevőkre keresünk.

Fábián és Vidos

mérnöki és ingatlanforgalmi irodája, Jókai Mór utca 28. szám.

WESZELY GYULA

MECHANIKAI, VILLAMOSSÁGI ÉS GÉPJAVÍTÓ MŰHELYE.
PÁPA, KORVIN-UTCA 3. SZÁM.

Felelősséggel javítok, benzin, szivógáz, nyersolaj motorokat, autót, gőzlokomotókat, cséplőket, motoros és gőz-szántógépeket.
Elvállalok henger furásokat, vas- és fém-esztergályozást, minta vagy rajz szerint készítek dugattyúkat, dugattyúgyűrűket, géprezket stb.
Átallakítok bármely gyártmányu benzinmotort szivógázra.

Szakszerűen végzek malmok, puszták stb. villamos világítási és erőátviteli telepek berendezését és ezek javítását.
Állandóan raktáron tartok mindenféle műszaki és villamossági cikkeket és géprezket.
Veszek használt motor- és gőz-cséplő készleteket, elvállalok bizományárakat és beraktározást.